

Definitief verslag van de Omgevingsraad Windpark Koningspleij, 8 juni 2017 in Het Bruishuis, Malburgen

Aanwezig:

Jacqueline Otten

Dennis Nijenhuis

Bernard Penninks

Hans van den Hoorn (vervangt Paul Ligtenberg)

Gerard Verhulst (vervangt Dirk Hoekendijk)

Marc Smit

Ed van Karnenbeek

Kevin Rijke

Maurice Heuveling

Matthijs Oppenhuizen namens Raedthuys Pure Energie

Marion Visser namens de gemeente Arnhem

Maarten de Keijzer namens Pley bv

Danielle van Woerden namens Rijn en IJssel Energiecoöperatie (REIJE)

Verslag:

Judith de Geer, Raymond Reesink (eindredactie, onafhankelijk voorzitter)

Opening

De voorzitter licht toe dat het doel van de avond is om kennis te maken, te onderzoeken wat over en weer verwachtingen zijn van de omgevingsraad, en daar afspraken over te maken. Daar hoort de vraag bij wat belangrijke zaken voor deelnemers zijn die op de agenda zouden moeten komen.

Doel omgevingsraad

De initiatiefnemer licht kort toe waarom de omgevingsraad is opgericht. Daarbij wordt aangegeven dat het er hier niet om gaat de ontwikkeling van het Windpark Koningspleij ter discussie te stellen. De omgevingsraad wordt uitgenodigd om zich te laten informeren, advies uit te brengen op een aantal te nemen beslissingen het Windpark, en te agenderen op thema's en onderwerpen die voor hen van belang zijn. De rol van de omgevingsraad is adviserend. Het is belangrijk te verkennen hoe en op welke onderwerpen deze adviesrol zou kunnen worden ingevuld.

De rollen in het proces komen aan bod: bij de omgevingsraad zijn de gemeente en de initiatiefnemers betrokken als toevoorders en kunnen zij gevraagd worden zaken toe te lichten. Hierbij gaat de gemeente over procedures, REIJE draagt zorg voor de communicatie en afstemming met omwonenden, en Pley bv is inhoudelijk/technisch verantwoordelijk. Dit samenspel is belangrijk. In de wisselwerking tussen deze bijdragen gaan we op zoek naar het scenario waarbij de verschillende belangen maximaal worden meegewogen.

De toelichting op doel en uitgangspunten van de omgevingsraad riep bij de deelnemers vragen op, die in dit verslag worden behandeld onder het kopje 'Discussie over de rol van de omgevingsraad'.

Procedure

De vertegenwoordiger van de gemeente Arnhem licht de procedures toe: In maart heeft het college een ontwerp-bestemmingsplan (OBP) ter inzage gelegd. Zienswijzen zijn ingediend. Dinsdag 6 juni heeft de MER commissie advies uitgebracht. Dinsdag, 13 juni, komt dit in het college van burgemeester en wethouders, dan gaat het naar de raad en de griffie verwacht dat op 26 juni besluitvorming zal starten in de raad. Er kan dan worden ingesproken. De week erna, op 3 juli, is de meningsvormende vergadering, en naar verwachting wordt er op 10 juli een besluit genomen.

Daarna liggen de stukken tot 22 augustus ter inzage voor beroep, dan is beroep mogelijk bij de Raad van State (RvS). De RvS doet gewoonlijk binnen een half jaar uitspraak.

Op dit moment in de procedure moet eerst het college instemmen met de beantwoording van de zienswijzen, daarna worden mensen die zienswijzen hebben ingediend geïnformeerd. Er zijn 154 zienswijzen ingediend. Het raadsvoorstel is openbaar, op basis daarvan kan eenieder besluiten of hij/zij wil inspreken en wat er wordt behandeld in de raad. Alle mensen die zienswijzen hebben ingediend worden persoonlijk geïnformeerd.

Er is ook een vergunning wet-natuurbescherming en waterwetvergunning aangevraagd. Deze worden ook ter inzage gelegd. De RvS beslist of het besluit onherroepelijk is. De beroepsprocedure bij de RvS heeft geen invloed op aanvraag voor subsidie voor windmolens in september, die aanvraag kan worden ingediend en wordt ongedaan gemaakt als alsnog het plan komt te vervallen door een negatief besluit van de RvS.

Discussie over de rol van de omgevingsraad

Er is zorg over de oprichting van de omgevingsraad op dit moment; deelnemers hadden eerder en actiever betrokken willen worden, en ook over het besluit zelf willen praten, 'niet alleen over de kleur van de molens'. Het besluit lijkt nu al (bijna) genomen. Een aantal deelnemers geeft aan dat het juiste gesprek met omwonenden niet is gevoerd. De communicatie was in hun ogen eenzijdig, niet gezamenlijk, en niet vanuit consensus ingezet. Zij vinden dat er al teveel is bepaald, en er geen invloed meer is. Ze vragen zich af welke toegevoegde waarde zij hebben in het proces. Men ervaart tijdsdruk, onzorgvuldigheid en te weinig aandacht voor omwonenden en belanghebbenden.

Het blijkt lastig om het gesprek te voeren op basis van het feit dat de molens er (waarschijnlijk) komen. Zolang dit besluit nog niet is genomen is er sterke behoefte bij een aantal mensen om dit besluit nog te beïnvloeden, ook vanuit hun ervaring dat het proces tot nu toe onzorgvuldig is verlopen. Het is dan lastig om het gesprek te voeren over vervolgstappen zoals de input voor de uitvraag van de turbines. De bewonersvereniging Malburgen geeft aan al heel lang het gesprek met de gemeente over de windmolens te willen voeren (sinds 2007) maar geeft aan moeite te hebben echt in gesprek te komen met de betrokken wethouder(s). Dat leidt tot frustratie.

De initiatiefnemers spreken begrip uit voor de impact van de molens. Er is erkenning voor de gevoelens over het voortraject en de mate waarin dit het

vertrouwen over het vervolgtraject beïnvloedt. De Energiecoöperatie legt uit waarom het voor hen belangrijk is om hiermee door te gaan; ze willen investeren in lokaal opgewekte energie, en dit doen door molens die ook daadwerkelijk eigendom zijn van de omgeving. Hiermee profiteert de omgeving direct van de opbrengst van de molens. Draagvlak onder direct omwonenden is belangrijk, ook in de afgelopen jaren is hierin geïnvesteerd. In 2014 is gestart met windateliers, er hebben gesprekken plaatsgevonden met omwonenden, op 11 januari 2017 werd dit informele proces afgerond. Eind maart en begin april zijn er informatiemarkten georganiseerd, waar mensen zich konden laten informeren over de plannen en de effecten van de plannen.

Inhoud en gewicht van het advies

Een belangrijke vraag wordt gesteld als het gaat de adviesrol van de omgevingsraad gaat over invloed: waar ligt die invloed? Waar kunnen we over meepraten, en wanneer?

Zo wordt er gevraagd om een tijdspad. De initiatiefnemer licht vervolgens toe dat zij het proces in de volgende fasen indelen:

Tijdspad

Medio 2017: besluitvorming over de aanleg

Tweede kwartaal 2018: Financial close (tweede kwartaal 2018)

Derde kwartaal 2018 Bouwfase tot/met operation start snel daarna

Eerste turbine op het net: (eind 2018)

Keuze van leverancier / turbines

Op basis van de kaders gegeven in een flexibele omgevingsvergunning worden partijen uitgenodigd om mee te dingen naar de levering van molens. Binnen de vastgestelde bandbreedte (ashoogte en rotordiameter) komen leveranciers met een aanbod. Binnen de bandbreedte zijn er verschillen, afhankelijk van de techniek. In de uitvraag moet worden aangegeven wat belangrijke aandachtspunten zijn als het gaat om de molens -binnen de vastgestelde norm en economische haalbaarheid. Hoewel echt maatwerk hierin niet mogelijk is (turbines rollen net als auto's van een assemblageband) is het goed om aan te geven wat belangrijke aspecten zijn in de aanbesteding. De omgevingsraad wordt hierin meegenomen en kan extra aandacht vragen voor geluid, wellicht voor innovatieve toepassingen van geluidsreducerende maatregelen, of voor andere mogelijke aspecten zoals slagschaduw en nachtverlichting.

Bij de ontvangst van de aanbiedingen van leveranciers moet het aanbod op verschillende punten worden gewogen; bij het bepalen van die weging en de criteria die hieraan ten grondslag liggen wordt de omgevingsraad betrokken. Omwonenden in de omgevingsraad kunnen zich uitspreken en adviseren: hoe belangrijk zijn de verschillen in uiterlijke kenmerken, knipperen in de nacht, rotor diameter, brongeluid, kan er een bijdrage aan de omgeving worden geleverd door de leverancier (er zijn voorbeelden van support voor opleiding jonge mensen, inrichten van een informatiecentrum). Ook de leden van de energiecoöperatie krijgen hierin een stem, alsmede de initiatiefnemers.

Vanuit de deelnemers wordt gevraagd naar de weging van de drie bijdragen; kan het advies van omwonenden hierin een zwaardere stem krijgen? Voor omwonenden geldt als uitgangspunt dat beperking van overlast (het liefst nul) het hoogste belang moeten zijn.

Deelname aan de omgevingsraad

De initiatiefnemer merkt op dat de vertegenwoordiging van omwonenden op dit moment te beperkt is, er moeten meer mensen aansluiten bij deze omgevingsraad om tot een goed en gedragen advies te komen. Er zijn 25 mensen uitgenodigd, er zijn op deze avond 9 deelnemers. Bij deelnemers is de inschatting dat mensen niet komen uit wantrouwen omdat het gesprek te laat op gang is gekomen.

De voorzitter checkt bij alle aanwezigen: wetende dat het alleen gaat om de inpassing en een adviesrol, bent U er dan een volgende keer bij? Drie van de aanwezigen besluiten een volgende keer niet terug te komen. Zij ervaren te weinig ruimte voor invloed en hebben op basis van eerdere ervaringen te weinig vertrouwen in het proces. De anderen willen wel doorpraten over de inpassing, maar laten hun uiteindelijke deelname afhangen van of zij het gesprek als zinvol ervaren.

Afspraken volgende vergadering

- Er is behoefte aan een tijdslijn: welke informatie is op welk moment van belang, zodat deelnemers weten wanneer het waarover gaat en zich daarop kunnen voorbereiden. Er is behoefte aan een visuele weergave waarin je zelf dingen kunt plannen, zodat mensen zich kunnen verdiepen in de problematiek waarover advies wordt gevraagd. Dit wordt door de initiatiefnemer toegezegd voor de volgende vergadering.
- De initiatiefnemer geeft aan op zoek te gaan naar meer mensen die zitting willen nemen in de omgevingsraad. Voor de zomer (13 juli?) zal een tweede bijeenkomst plaatsvinden waarin de uitvraag voor de turbinekeuze centraal zal staan.
- Nieuwe leden van de raad worden vooraf bijgepraat zodat de bijeenkomst zelf besteed kan worden aan de turbinekeuze, en niet opnieuw de rol en inhoud van de omgevingsraad hoeft te worden besproken.